

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.286.2024.AB

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 3102 z 10 czerwca 2024 roku złożoną przez Pana Posła Daniela Milewskiego w sprawie „przestrzennej koncentracji bezrobocia w Polsce” przekazuję informacje, pozostające w zakresie właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej sytuacja na lokalnych rynkach pracy i wskaźniki ją opisujące są stale analizowane - dzięki tym działaniom środki z rezerwy Funduszu Pracy mogą trafiać do powiatów najpilniej ich potrzebujących. Stałej obserwacji podlegają również same instrumenty przeciwdziałania bezrobociu oferowane przez urzędy pracy, a przedmiotem weryfikacji jest zarówno ich efektywność zatrudnieniowa, jak i kosztowa.

MRPiPS podejmuje szereg działań wspólnie z samorządami lokalnymi oraz regionalnymi. Ich przykładem jest realizacja programów (na podstawie art. 66c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - Dz. U. z 2024 r. poz. 475) służących m.in. zwiększeniu wpływu samorządu województwa na kształtowanie regionalnej polityki rynku pracy. Programy regionalne inicjowane są przez marszałka województwa, a także na wniosek starostów, wojewódzkiej rady rynku pracy albo wojewódzkiej rady dialogu społecznego. Podstawą do zainicjowania programu regionalnego jest przeprowadzenie diagnozy sytuacji na rynku pracy opartej na wynikach analiz i prognoz dotyczących w szczególności: sytuacji bezrobotnych na rynkach pracy województwa, powiatów i gmin, zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje na regionalnym rynku pracy, mobilności siły roboczej. Finansowanie programów regionalnych odbywa się ze środków Funduszu Pracy, ale może być też wspierane innymi środkami.

Innym przykładem działań podejmowanych wspólnie z samorządami lokalnymi jest realizacja przez powiatowe urzędy pracy programów specjalnych (na podstawie art. 66a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Programy te umożliwiają aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy w sytuacji, gdy istnieje konieczność zastosowania pozaustawowych form wsparcia. Program specjalny inicjuje i realizuje starosta samodzielnie lub we współpracy z innymi organami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy oraz pracodawcami w celu aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Programy specjalne realizowane są po zaopiniowaniu przez powiatową radę rynku pracy, zaś ich finansowanie odbywa się ze środków Funduszu Pracy, ustalonych według algorytmu i przyznanych na finansowanie zadań w powiecie, choć mogą być też wspomagane innymi środkami.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewiduje wspieranie przedsiębiorczości poprzez instrumenty, których celem jest ułatwienie tworzenia mikroprzedsiębiorstw oraz nowych miejsc pracy w istniejących już zakładach, co ma szczególne znaczenia na obszarach słabiej rozwiniętych. Oferowane w ramach ustawy wsparcie obejmuje:

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej;
- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, m.in. dla skierowanego bezrobotnego oraz skierowanego poszukującego pracy, niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy oraz pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej.

Dodatkowo, zgodnie z art. 66n ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bezrobotnemu do 30 roku życia może zostać przyznany bon na zasiedlenie. Bon przyznawany jest wnioskującemu w związku z podjęciem przez niego zatrudnienia poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. Kwota środków przyznawanych w ramach bonu ustalana jest indywidualnie, nie może jednak przekroczyć 200 % przeciętnego wynagrodzenia za pracę, zaś jej wydatkowanie musi być związane z pokryciem kosztów mieszkaniowych, związanych z podjęciem pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

W ramach wspierania rozwoju umiejętności i kwalifikacji urząd pracy może pomóc lepiej dostosować kompetencje klientów do potrzeb lokalnego rynku pracy, oferując usługi szkoleniowe takie jak: skierowanie na szkolenie w formie kursowej, skierowanie na szkolenie z wykorzystaniem bonu szkoleniowego (dla bezrobotnych do 30 r.ż.), skierowanie na szkolenie na podstawie trójstronnej umowy szkoleniowej, finansowanie studiów podyplomowych, udzielanie pożyczek na sfinansowanie kosztów szkolenia, finansowanie kosztów egzaminów lub uzyskania licencji. Możliwe jest także skierowanie bezrobotnego na staż lub przygotowanie zawodowe.

W 2024 roku samorzady powiatów dysponują środkami Funduszu Pracy w wysokości 3 098 859 450 zł w ramach przyznanych limitów na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Środki te są przyznawane na cały rok i w transzach miesięcznych trafiają na konta powiatowych urzędów pracy. Wyboru realizowanych form aktywizacji zawodowej, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla samorządu powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, dokonuje starosta po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy. W 2023 r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skorzystało 243,6 tys. bezrobotnych, a w okresie od stycznia do kwietnia 2024 r. 93,3 tys. bezrobotnych.

Z wyrazami szacunku,

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/